

فصل سوم

ارزشیابی توصیفی در عمل

مقدمه

مطالب این فصل در شش بخش تنظیم و تدوین شده است. بخش اول به مواد درسی پایه اول، بخش دوم به مواد درسی پایه دوم، بخش سوم به مواد درسی پایه سوم، بخش چهارم به مواد درسی پایه چهارم، بخش پنجم به مواد درسی پایه پنجم و بخش ششم به مواد درسی پایه ششم اختصاص دارد.

در هر بخش، ابتدا عناوین مربوط به اعلام وضعیت یادگیری، پیشرفت و موفقیت دانش‌آموزان در هر یک از مواد درسی پایه تحصیلی مورد نظر در کارنامه توصیفی فهرست شده است. سپس برای هر یک از مواد درسی، جدولی ارائه شده که در آن علاوه بر عناوین کارنامه، موضوعات، اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد مورد انتظار در آن درس نیز مشخص شده است. جدول مهارت‌ها و نگرش‌های مشترک برنامه‌های درسی این شش پایه نیز از دیگر مندرجات این فصل است که در پایان بخش ششم ارائه شده است. این جداول، همراه با راهنمای معلم هر درس می‌توانند به معلمان در طراحی تدریس و اجرای آن متناسب با ارزشیابی توصیفی کمک کنند. همچنین ثبت اطلاعات مربوط به عملکرد دانش‌آموزان براساس جداول مذکور در طول هر نیمسال، امکان جمع‌بندی و قضاوت دقیق‌تر در خصوص وضعیت یادگیری دانش‌آموزان در پایان هر نیمسال را فراهم می‌کند.

بخش اول



عناوین مواد درسی و موضوعات پایهٔ اوّل ابتدایی جهت درج در کارنامهٔ توصیفی ۴۰۰-۹۹

قرآن

- خواندن (جمع خوانی، روخوانی)
- آموزه‌های قرآنی (آداب خواندن قرآن، پیام قرآنی، داستان‌های قرآنی)

تربیت بدنی

- آمادگی جسمانی
- حرکات پایه

فارسی

- مهارت‌های خواندن (گوش دادن، سخن گفتن، تصویرخوانی، خواندن)
- مهارت‌های نوشتن (درست‌نویسی، زیبانویسی، جمله‌سازی)

ریاضی

- عدد (شمارش، مفهوم عدد و نماد آن، اعداد تا سه رقمی، مقایسهٔ اعداد)
- عملیات روی اعداد (جمع، تفریق)
- هندسه (موقعیت مکانی، اشکال هندسی، تقارن)
- اندازه‌گیری (طول، زمان، جرم)
- آمار و نمودار (سرشماری و جدول داده‌ها، نمودار ستونی)
- حل مسئله [راهبردهای حل مسئله (رسم شکل، الگویابی، حدس و آزمایش، زیرمسئله، الگوسازی و تشخیص اطلاعات نامطلوب)، مربع شگفت‌انگیز، حل مسئله]

علوم تجربی

- مهارت‌های فرایندی و روش علمی (زنگ علوم، سلام به من نگاه کن، چه می‌خواهم بسازم، از گذشته تا آینده)
- دنیای زنده، بدن انسان و سلامت (سالم باش، شاداب باش، دنیای جانوران، دنیای گیاهان)
- حرکت و انرژی (دنیای سرد و گرم، از خانه تا مدرسه، آهن‌ربای من)
- زمین و پیرامون آن (زمین خانه پر آب ما، زمین خانه سنگی ما، زمین خانه خاکی ما، در اطراف ما هوا وجود دارد)

هنر

- بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری (زیبایی‌شناسی، ارتباط با طبیعت، آشنایی با میراث فرهنگی، تولید هنری، نقد هنری)
- استفادهٔ مناسب از ابزار

◀ شایستگی‌های عمومی

- شایستگی‌های فردی (رعایت بهداشت و ایمنی، رعایت آموخته‌های اخلاقی)
- شایستگی‌های فرهنگی – اجتماعی (مسئولیت‌پذیری، مشارکت در کار گروهی، احترام به ارزش‌های ملی و مذهبی)
- شایستگی‌های یادگیری (توجه به مطالعه و کتابخوانی، تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف)

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس آموزش قرآن



سطوح عملکرد			
همه‌هنگی کامل را در جمع‌خوانی سوره‌ها رعایت می‌کند و در طول سال دو سوره دلخواه را از حفظ می‌خواند.	خیلی خوب	نشانه‌های تحقق	اهداف کلی
در جمع‌خوانی شرکت می‌کند و در طول سال دو سوره دلخواه را از حفظ می‌خواند.	خوب		
با توصیه‌های معلم در جمع‌خوانی شرکت می‌کند و با راهنمایی معلم با هم کلاس‌ان، در طول سال یک سوره دلخواه را از حفظ می‌خواند.	قابل قبول		
به‌ندرت در جمع‌خوانی شرکت می‌کند و با کمک معلم با هم کلاس‌ان و با متنی کتاب می‌تواند تا پایان سال سوره‌ای را از حفظ بخواند.	نیازمند آموزش		
کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و بخش‌بخش می‌خواند.	خیلی خوب	نشانه‌های تحقق	اهداف کلی
بیشتر کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و بخش‌بخش می‌خواند.	خوب		
برخی کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و بخش‌بخش می‌خواند.	قابل قبول		
کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را با راهنمایی معلم به صورت صحیح و بخش‌بخش می‌خواند.	نیازمند آموزش		
آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.	خیلی خوب	نشانه‌های تحقق	اهداف کلی
بیشتر آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.	خوب		
برخی از آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.	قابل قبول		
در رعایت آداب اولیه خواندن قرآن پیوسته به یادآوری معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش		
با توضیحات کافی مفاهیم و مصادیق پیام‌های قرآنی را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.	خیلی خوب	نشانه‌های تحقق	اهداف کلی
مفاهیم و مصادیق بیشتر پیام‌های قرآنی را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.	خوب		
با راهنمایی معلم، مفهوم و مصادیق پیام‌های قرآنی را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.	قابل قبول		
در بیان مفهوم و مصادیق پیام‌های قرآنی پیوسته به کمک معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش		
داستان‌های کتاب را به کمک تصاویر و با ذکر جزئیات به زبان خودش بازگو می‌کند.	خیلی خوب	نشانه‌های تحقق	اهداف کلی
داستان‌های کتاب را به کمک تصاویر و به صورت کلی به زبان خودش بازگو می‌کند.	خوب		
داستان‌های کتاب را با راهنمایی معلم با هم کلاس‌ان و یا به کمک تصاویر به زبان خودش بازگو می‌کند.	قابل قبول		
در بیان داستان‌های کتاب به کمک تصاویر، پیوسته به راهنمایی معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش		
خواندن			
۱- منظور، جمع‌خوانی سوره‌های کتاب درسی و حفظ سوره	۲- منظور از روخوانی: بخش‌بخش کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	۳- آداب اولیه‌ای که انتظار می‌رود دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی رعایت کنند عبارت است از: باکی و باکی‌گی، سکوت هنگام شنیدن قرآن و احترام به قرآن	عناوین کارنامه
۱- منظور، جمع‌خوانی سوره‌های کتاب درسی و حفظ سوره	۲- منظور از روخوانی: بخش‌بخش کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	۳- آداب اولیه‌ای که انتظار می‌رود دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی رعایت کنند عبارت است از: باکی و باکی‌گی، سکوت هنگام شنیدن قرآن و احترام به قرآن	عناوین کارنامه

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس آموزش تربیت بدنی



جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «تربیت بدنی» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	– حرکت شنای سوئی روی دیوار (فاصله از دیوار یک دست، کف دست‌ها روی دیوار با خم کردن آرنج‌ها، با بدن کاملاً صاف سینه را به دیوار نزدیک کرده) را بدون آنکه پاشنه پا از زمین بلند شود ده مرتبه انجام می‌دهد.	۸، ۹، ۱۳، ۲۳	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	توسعه و بهبود انعطاف‌پذیری	آمادگی جسمانی
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.					
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.					
نیازمند آموزش	در انجام اندکی از موارد موفق است.	– با دست‌های باز بر روی خط مستقیم با حفظ تعادل حدود سه متر راه برود.	۳، ۱۱	توسعه و بهبود تعادل	توسعه و بهبود استقامت قلبی – عروقی	
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.					
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.					
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.	– ۵ دور اطراف زمین والیبال مدرسه به صورت آرام و آهسته بدون حتی اگر احتیاج به ایستادن و کاهش سرعت داشته باشد (بدون در نظر گرفتن زمان).	۴، ۲۴	توسعه و بهبود استقامت قلبی – عروقی	توسعه و بهبود انعطاف‌پذیری	
نیازمند آموزش	در انجام اندکی از موارد موفق است.					
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.					
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	– در حالت ایستاده با پاهای جفت، بدون خم کردن زانو‌ها خم شده و سر را بگیرد و ۸ ثانیه این حالت را حفظ کند.	۶، ۱۲، ۱۶، ۲۲	توسعه و بهبود انعطاف‌پذیری	توسعه و بهبود انعطاف‌پذیری	
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.					
نیازمند آموزش	در انجام اندکی از موارد موفق است.					

۹۹-۴۰۰ پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد در «انزبیت بدن»

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> در هنگام راه رفتن و دویدن با دستور معلم در جهت‌های چپ، راست، جلو، عقب تغییر مسیر می‌دهد. با دستور معلم تپ یا شیبی سبک و کوچکی را در جهت‌های راست، چپ، بالای سر، پایین (این پاها) به هم کلاسی خود در روبرو با پشت سرش می‌دهد. 	۷	کسب مهارت در شناخت مفاهیم از طریق حرکت (جهت‌یابی)	کسب مهارت در شناخت	کسب مهارت در دویدن
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.					
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.					
نیازمند آموزش	در انجام اندکی از موارد موفق است.					
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> در راه رفتن، ایستادن و نشستن، سر، تنه و باسن در یک راستا قرار بگیرد. در راه رفتن، ایستادن و نشستن به جلو نگاه می‌کند. هنگام راه رفتن هم‌زمان با برداشتن پهنه یک پا، پاشنه پای دیگر روی زمین قرار می‌گیرد. هنگام راه رفتن دست راست و پای مخالف را در جهت جلو و عقب کنار بدن حرکت کند. 	۱۰، ۵، ۱۹	کسب مهارت در راه رفتن، ایستادن و نشستن	کسب مهارت در راه رفتن، ایستادن و نشستن	کسب مهارت در راه رفتن، ایستادن و نشستن
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.					
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.					
نیازمند آموزش	در انجام اندکی از موارد موفق است.					
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> هنگام راه رفتن تنه به سمت جلو متمایل شده و دست‌ها حرکت پاندولی دارد. در دویدن‌های آرام و طولانی پاشنه یا روی زمین قرار می‌گیرد و در دویدن‌های سریع با پنجه پا می‌دود. در دویدن‌های سریع، گام‌ها بلندتر و حرکات بازوان سریع‌تر می‌باشد. در هنگام دویدن با علامت معلم (صدای سوت) سرعت خود را کم و زیاد می‌کند. 	۲۰، ۵، ۱۹	کسب مهارت در دویدن	کسب مهارت در دویدن	کسب مهارت در دویدن
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.					
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.					
نیازمند آموزش	در انجام اندکی از موارد موفق است.					

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– قبل از پرتاب، توپ کوچک و سبکی را به شکل درست با دست برتر و عقب‌تر از سطح لاله گوش می‌گیرد.	۱۴	کسب مهارت در پرتاب یک دست، از بالا	حرکات پایه	
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– در هنگام پرتاب پای مخالف را جلوتر می‌گذارد (برای افراد راست دست پای چپ و بالعکس) و وزن خود را از پای عقب به پای جلو منتقل می‌کند.				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	– توپ کوچک و سبکی را با دست برتر و از بالا به سمت هدفی مشخص در فاصله ۳ متر روی زمین پرتاب می‌کند.				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش	– توپ کوچک و سبکی را با دست غیر برتر از بالا به سمت هدفی مشخص در فاصله ۳ متر روی زمین پرتاب می‌کند.				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– قبل از پرتاب، توپ کوچک و سبکی را با دست برتر به شکل آویزان در کنار پاها می‌گیرد.	۱۷	کسب مهارت در پرتاب یک دست، از پایین		
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– برای شروع پرتاب بدن را کمی بچرخاند. (فرد راست دست به سمت راست می‌چرخد و بالعکس) در هنگام پرتاب پای مخالف را جلوتر می‌گذارد (برای افراد راست دست پای چپ و بالعکس)				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	– توپ کوچک و سبکی را با دست برتر و از پایین به سمت هدفی مشخص در فاصله ۳ متر روی زمین پرتاب می‌کند.				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش	– توپ کوچک و سبکی را با دست غیر برتر و از پایین به سمت هدفی مشخص در فاصله ۳ متر پرتاب می‌کند.				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– دست‌ها را روی شانه قرار داده در حالی که پاها ثابت می‌مانند، شانه‌ها را به همراه بالا تنه به سمت چپ و راست می‌چرخاند.	۱۵	کسب مهارت در چرخیدن و پیچیدن و بلند کردن		
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– در حالت ایستاده با حفظ تعادل یک دور کامل بچرخد.				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	– برای بلند کردن اشیا از روی زمین، تنه و زانو‌ها را خم می‌کند.				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش					

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس فارسی



جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «فارسی» پایهٔ اول دورهٔ ابتدایی - سال تحصیلی ۹۰-۹۹

سطوح عملکرد			
خیلی خوب	با دقت به سخنان گوش می‌دهد، پیام آنها را درک می‌کند و واکنش مناسب نشان می‌دهد.	خیلی خوب	
خوب	با دقت به سخنان گوش می‌دهد، پیام آنها را درک می‌کند و با اندکی مکث و درنگ واکنش مناسب نشان می‌دهد.	خوب	
قابل قبول	با یادآوری و تذکر به سخنان گوش می‌دهد، بخشی از پیام را درک می‌کند و به آن واکنش مناسب نشان می‌دهد.	نیازمند آموزش	
نیازمند آموزش	در گوش دادن، درک پیام و واکنش به آن، به کمک نیاز دارد.	نیازمند آموزش	
خیلی خوب	با دیگران ارتباط برقرار می‌کند و پیام خود را در قالب چند جمله مرتبط به هم بیان می‌کند.	خیلی خوب	
خوب	با دیگران ارتباط برقرار می‌کند و پیام خود را در قالب جملات ساده و کوتاه بیان می‌کند.	خوب	
قابل قبول	به ندرت با دیگران صحبت کرده و پیام خود را کوتاه بیان می‌کند.	قابل قبول	
نیازمند آموزش	در برقراری ارتباط و انتقال پیام به کمک نیاز دارد.	نیازمند آموزش	
خیلی خوب	پیام تصویر را بازگو و در برقراری مفاهیم کلی و جزئی تصاویر از تخیل استفاده می‌کند و به سوالات مربوط پاسخ می‌دهد.	خیلی خوب	
خوب	پیام تصویر را بازگو و ارتباط بین مفاهیم کلی و جزئی تصاویر را توصیف می‌کند و به بیشتر سوالات مربوط پاسخ می‌دهد.	خوب	
قابل قبول	پیام تصویر را بازگو و به روابط بین اجزای تصویر اشاره می‌کند و به برخی از سوالات مربوط پاسخ می‌دهد.	قابل قبول	
نیازمند آموزش	در بیان پیام تصویر و روابط بین اجزا به کمک نیاز دارد.	نیازمند آموزش	
عناوین کارنامه	گوش دادن	سخن گفتن	تصویر خوانی
اهداف کلی	کسب مهارت گوش دادن	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت تصویر خوانی
نشانه‌های تحقق	دریافت پیام و واکنش به آن	برقراری ارتباط و انتقال پیام	بیان پیام تصویر - پاسخ به سؤالات مربوط
مهارت‌های خواندن			

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «فارسی» پایهٔ اول دورهٔ ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

عناوین کارنامه		اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
خواندن	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	به کارگیری هنجارهای خط	زیبانویسی
مهارت‌های نوشتن	کسب مهارت در نوشتن نشانه‌ها	درست‌نویسی	مهارت‌های نوشتن
جمله‌سازی	کسب مهارت جمله‌سازی	ساختن جمله	جمله‌سازی

سطوح عملکرد

خیلی خوب	متن را با رعایت نشانه‌های نوشتاری، درست می‌خواند و پیام آن را بیان می‌کند.
خوب	متن را درست می‌خواند و پیام آن را بیان می‌کند.
قابل قبول	متن را درست می‌خواند و قسمتی از پیام آن را بیان می‌کند.
نیازمند آموزش	در خواندن متن و بیان پیام آن به کمک نیاز دارد.
خیلی خوب	قلم را صحیح به دست می‌گیرد. در نوشتن، تناسب، جهت‌ها، پاکیزگی و زیبانویسی را رعایت می‌کند.
خوب	قلم را صحیح به دست می‌گیرد و تناسب و جهت‌ها را رعایت می‌کند.
قابل قبول	قلم را صحیح به دست می‌گیرد و جهت‌ها را به‌طور مناسب رعایت می‌کند.
نیازمند آموزش	در به دست گرفتن قلم و رعایت صحیح جهت‌ها به کمک معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	علاوه بر واژه‌های کتاب، بیشتر واژه‌های جدید را درست می‌نویسد. فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.
خوب	بیشتر واژه‌های کتاب و برخی از واژه‌های جدید را درست می‌نویسد و بیشتر فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.
قابل قبول	بیشتر واژه‌های کتاب را درست می‌نویسد. به ندرت واژه‌های جدید را درست می‌نویسد. برخی از فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.
نیازمند آموزش	در تشخیص نشانه‌ها و نوشتن صحیح واژه‌ها و انجام فعالیت‌های املائی به کمک معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	دراثر یک موضوع چند جمله صحیح و خلاق می‌نویسد. فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.
خوب	با کلمات خوانده شده جمله گسترده و طولانی می‌نویسد. در بیشتر موارد، فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.
قابل قبول	با کلمات خوانده شده جمله کوتاه می‌نویسد. در برخی موارد فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.
نیازمند آموزش	در ساختن جمله‌های کوتاه و انجام فعالیت‌های نگارشی به کمک معلم نیاز دارد.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس ریاضی



جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایهٔ اول دورهٔ ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

سطوح عملکرد			
شمارش خیلی خوب	شمارش چندتا چندتا را با استفاده از اشکال و اگوهای عددی مربوطه را کامل می‌کند و شمارش ۵ تا ۱۰ و ۱۰ تا ۱۰ را به صورت ذهنی انجام می‌دهد.	خیلی خوب	شمارش چندتا چندتا را با استفاده از اشکال و اگوهای عددی مربوطه را کامل می‌کند.
خوب	شمارش چندتا چندتا را با استفاده از اشکال و اگوهای عددی مربوطه را با استفاده از شکل شمارش چندتا چندتا را با استفاده از اشکال و اگوهای عددی مربوطه را با استفاده از شکل کامل می‌کند.	قابل قبول	در شمارش چندتا چندتا و کامل کردن اگوهای عددی به راهنمایی معلم نیاز دارد.
نیازمند آموزش	تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را بدون شمارش سریع می‌گوید و اعداد ۱ تا ۱۰ را به صورتهای مختلف نشان می‌دهد.	خیلی خوب	تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را بدون شمارش می‌گوید و در بیشتر موارد اعداد ۱ تا ۱۰ را به صورتهای مختلف نشان می‌دهد.
خوب	تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را با شمارش می‌گوید و برخی موارد اعداد ۱ تا ۱۰ را به صورتهای مختلف نشان می‌دهد.	قابل قبول	برای شمارش تعداد اشیا / اشکال تا ۵ و نمایش اعداد تا ۱۰ و به کار بردن عدد صفر در جمع و تفریق به راهنمایی معلم نیاز دارد.
نیازمند آموزش	ترتیب وقایع را درک می‌کند و از عددها برای بیان ترتیب استفاده می‌کند و از واژه‌های اولین، دومین و ... را تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.	خیلی خوب	در بیشتر موارد، ترتیب وقایع را درک می‌کند و از عددها برای بیان ترتیب استفاده می‌کند و از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.
خوب	در برخی موارد، ترتیب وقایع را درک می‌کند و از عددها برای بیان ترتیب استفاده می‌کند و از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.	قابل قبول	در تشخیص ترتیب وقایع و نمایش آنها با اعداد و استفاده از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال به راهنمایی معلم نیاز دارد.
نیازمند آموزش	عددهای ۱ تا ۱۰ را به صورت ترکیب‌های ۲ تا ۳ تایی به صورتهای مختلف نمایش می‌دهد.	خیلی خوب	عددهای ۱ تا ۱۰ را به صورت ترکیب‌های ۲ تا ۳ تایی به صورتهای مختلف نمایش می‌دهد.
خوب	عددهای ۱ تا ۱۰ را به صورت ترکیب ۲ تایی از اشکال یا اشیا نمایش می‌دهد.	قابل قبول	در پیدا کردن ترکیب ۲ تایی و نمایش آن به راهنمایی معلم نیاز دارد.
نیازمند آموزش	نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
شمارش	شمارش چندتا چندتا (با اشیا و یا اشکال و به صورت ذهنی) کامل کردن اگوهای عددی	شمارش چندتا چندتا	شمارش
عدد	بیان تعداد اشیا با اشکال تا ۵، بدون شمارش نمایش عددهای تا ۱۰ به صورتهای مختلف (اشیا، انگشتان، اشکال، چوب‌خط و نماد عددی) به کار بردن عدد صفر به صورت صحیح	درک مفهوم عددهای ۱۰ تا ۱ و نمادهای آن	مفهوم عدد و نماد آن
عدد	استفاده از اعداد برای نمایش ترتیب وقایع استفاده از واژه‌های اولین، دومین، سومین و ... درک مفهوم ترتیبی عددها	درک مفهوم ترکیب عددهای ۲ تا ۱۰	مفهوم عدد و نماد آن

سطوح عملکرد

پس از دسته‌بندی اشیاء و اشکال، جدول ارزش مکانی را کامل می‌کند و عدد دو رقمی را خارج از جدول می‌خواند و می‌نویسد.	خیلی خوب
پس از دسته‌بندی اشیاء و اشکال، جدول ارزش مکانی را کامل می‌کند و با استفاده از جدول ارزش مکانی، عدد دو رقمی را می‌خواند و می‌نویسد.	خوب
با استفاده از اشیاء و اشکال دسته‌بندی شده، جدول ارزش مکانی را کامل می‌کند و با استفاده از جدول ارزش مکانی، عدد دو رقمی را می‌خواند و می‌نویسد.	قابل قبول
در تکمیل جدول ارزش مکانی و خواندن و نوشتن اعداد جدول به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
عددهای کمتر از ۱۰۰ را به صورت متوالی با شروع از هر عددی می‌نویسد و الگوی عددهای متوالی و قبل و بعد هر عدد را کامل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد عددهای کمتر از ۱۰۰ را به صورت متوالی با شروع از هر عددی می‌نویسد و الگوی عددهای متوالی و قبل و بعد هر عدد را کامل می‌کند.	خوب
در برخی موارد عددهای کمتر از ۱۰۰ را به صورت متوالی با شروع از هر عددی می‌نویسد و الگوی عددهای متوالی و قبل و بعد هر عدد را کامل می‌کند.	قابل قبول
در نوشتن متوالی عددهای کمتر از ۱۰۰ و کامل کردن الگوی عددهای متوالی و قبل و بعد هر عدد به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
تمام عددهای ۰ تا ۱۰۰ را به حروف و یا به رقم می‌خواند و می‌نویسد و اعداد ۰ تا ۱۰۰ را از رقم به حروف و برعکس تبدیل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد تمام عددهای ۰ تا ۱۰۰ را به حروف و یا به رقم می‌خواند و می‌نویسد و اعداد ۰ تا ۱۰۰ را از رقم به حروف و برعکس تبدیل می‌کند.	خوب
برخی موارد تمام عددهای ۰ تا ۱۰۰ را به حروف و یا به رقم می‌خواند و می‌نویسد و اعداد ۰ تا ۱۰۰ را از رقم به حروف و برعکس تبدیل می‌کند.	قابل قبول
در خواندن و نوشتن عددهای ۰ تا ۱۰۰ به حروف و یا به رقم و تبدیل آنها به یکدیگر به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
با شمردن یا روش‌های دیگر، دسته‌های مساوی و نامساوی را مشخص می‌کند و نماد مساوی، کمتر یا بیشتر را به کار می‌برد.	خیلی خوب
با شمردن، دسته‌های مساوی و نامساوی را مشخص می‌کند و نماد مساوی، کمتر یا بیشتر را در برخی موارد به کار می‌برد.	خوب
با شمردن، دسته‌های مساوی و نامساوی را مشخص می‌کند و نماد مساوی، کمتر یا بیشتر را در برخی موارد به کار می‌برد.	قابل قبول
در تشخیص دسته‌های مساوی، کمتر و بیشتر و به کار بردن نماد آنها، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
اعداد تا سه رقمی	- استفاده از جدول یکی دهائی	- تکمیل جدول ارزش مکانی - خارج کردن عدد از جدول ارزش مکانی و نوشتن عدد
	- شمارش پشت سرهم عددهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰	- کامل کردن الگوی عددهای طبیعی متوالی - نوشتن قبل و بعد یک عدد
	- نوشتن عددها به حروف	- نوشتن عددهای صفر تا ۱۰۰ به حروف - تبدیل عددی که به حروف نوشته شده به عدد یا رقم
عدد	- مقایسهٔ اعداد	- تشخیص دسته با تعداد - نمایش دسته‌های مساوی و نامساوی، به کار بردن نماد مناسب

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

سطوح عملکرد				
عملیات روی اعداد	جمع و تفریق	خیلی خوب	با توجه به دسته‌های مختلف اشکال یا اشیا و محورهای مختلف اعداد، عبارتهای مناسب جمع و تفریق می‌نویسد.	
		خوب	با توجه به دسته‌های مختلف اشکال یا اشیا، عبارتهای مناسب جمع و تفریق می‌نویسد.	
		قابل قبول	در بیشتر موارد با توجه به دسته‌های مختلف اشکال یا اشیا، عبارتهای مناسب جمع و تفریق می‌نویسد.	
		نیازمند آموزش	در نوشتن عبارتهای جمع و تفریق با توجه به دسته‌های مختلف اشکال یا اشیا، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	
		خیلی خوب	حاصل جمع و تفریق‌های تا ۲۰ را به روش‌های مختلف (عینی و ذهنی) به دست آورده و می‌نویسد.	
موقعیت مکانی	موقعیت مکانی	خوب	حاصل جمع و تفریق‌های تا ۲۰ را به روش عینی و در بیشتر موارد ذهنی به دست آورده و جمع و تفریق‌های اساسی را به صورت عینی و ذهنی انجام می‌دهد و می‌نویسد.	
		قابل قبول	حاصل جمع و تفریق‌های تا ۲۰ را به روش عینی و در برخی موارد ذهنی به دست آورده و جمع و تفریق‌های اساسی را به صورت عینی و ذهنی انجام می‌دهد و می‌نویسد.	
		نیازمند آموزش	در پیدا کردن و نوشتن حاصل جمع و تفریق‌های اساسی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	
		خیلی خوب	جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل را تعیین می‌کند و برای تعیین موقعیت مکانی یک شیء یا شکل از واژه‌های متعدد مرتبط استفاده می‌کند.	
		خوب	جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل را تعیین می‌کند و برای تعیین موقعیت مکانی یک شیء یا شکل از واژه‌های محدود مرتبط استفاده می‌کند.	
هندسه	موقعیت مکانی	قابل قبول	جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل را تعیین می‌کند و برای تعیین موقعیت مکانی یک شیء یا شکل از واژه‌های مرتبط استفاده می‌کند.	
		نیازمند آموزش	برای تعیین جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل به راهنمایی معلم نیاز دارد.	
		خیلی خوب	شکل‌های هندسی و اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان کرده و می‌نویسد و شکل آنها را رسم می‌کند.	
		خوب	بیشتر شکل‌های هندسی و اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان می‌کند.	
		قابل قبول	در بیشتر شکل‌های هندسی و برخی اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان می‌کند.	
عنوان کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق	نیازمند آموزش	در تشخیص و نام بردن اشکال هندسی و اجزای آن، به راهنمایی معلم نیاز دارد.
			قابل قبول	در بیشتر شکل‌های هندسی و برخی اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان می‌کند.
			خوب	بیشتر شکل‌های هندسی و اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان می‌کند.
			خیلی خوب	شکل‌های هندسی و اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان کرده و می‌نویسد و شکل آنها را رسم می‌کند.
			نیازمند آموزش	برای تعیین جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل به راهنمایی معلم نیاز دارد.

سطوح عملکرد			
شکل‌های متقارن را تشخیص می‌دهد و آن را توصیف می‌کند و خط تقارن را رسم می‌کند و نیمه دوم شکل متقارن را کامل یا رنگ می‌کند و با تا کردن شکل و با کپی کردن، شکل متقارن می‌سازد.	خیلی خوب	درک مفهوم تقارن (دو نیمه مثل هم شکل‌ها)	علازمین کارنامه
در بیشتر موارد شکل‌های متقارن را تشخیص می‌دهد و آن را توصیف می‌کند و خط تقارن را رسم می‌کند و نیمه دوم شکل متقارن را کامل یا رنگ می‌کند و با تا کردن شکل و با کپی کردن، شکل متقارن می‌سازد.	خوب	تقارن هندسه	
در برخی موارد شکل‌های متقارن را تشخیص می‌دهد و آن را توصیف می‌کند و خط تقارن را رسم می‌کند و نیمه دوم شکل متقارن را کامل یا رنگ می‌کند و با تا کردن شکل و با کپی کردن، شکل متقارن می‌سازد.	قابل قبول		
در تشخیص شکل‌های متقارن و کامل کردن یا رنگ کردن نیمه دیگر شکل متقارن به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش		
طول اشیا مختلف را با اشیا کوچکتر اندازه می‌گیرد و اندازه را با عبارت درست بیان می‌کند. اشیا متفاوت را با به کار بردن واژه‌های مناسب مقایسه و بیان می‌کند.	خیلی خوب	اندازه‌گیری طول‌ها با واحدهای غیراستاندارد و مقایسه آنها	طول
در بیشتر موارد طول اشیا مختلف را با اشیا کوچکتر اندازه می‌گیرد و اندازه را با عبارت درست بیان می‌کند. اشیا مختلف با طول‌های متفاوت را با به کار بردن واژه‌های مناسب مقایسه و بیان می‌کند.	خوب		
در برخی موارد طول اشیا مختلف را با اشیا کوچکتر اندازه می‌گیرد و اندازه را با عبارت درست بیان می‌کند. اشیا مختلف با طول‌های متفاوت را با به کار بردن واژه‌های مناسب مقایسه و بیان می‌کند.	قابل قبول		
در اندازه‌گیری و مقایسه اشیا مختلف با اشیا کوچکتر به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش		
ترتیب زمانی وقایع را به درستی مشخص و با استفاده از واژه‌های مختلف بیان می‌کند و کارهای مختلف را از نظر زمان تقریبی مورد نیاز مقایسه می‌کند.	خیلی خوب	درک مفهوم زمان و ترتیب زمانی و مقایسه ترتیبی زمان	اندازه‌گیری
در بیشتر موارد ترتیب زمانی وقایع را به درستی مشخص و با استفاده از واژه‌های مختلف بیان می‌کند و کارهای مختلف را از نظر زمان تقریبی مورد نیاز مقایسه می‌کند.	خوب		
در برخی موارد ترتیب زمانی وقایع را به درستی مشخص و با استفاده از واژه‌های مختلف بیان می‌کند و کارهای مختلف را از نظر زمان تقریبی مورد نیاز مقایسه می‌کند.	قابل قبول		
در تشخیص ترتیب زمانی انجام کارها و مقایسه مدت زمان آنها به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش		
توجع نماد عددهای ساعت را تشخیص می‌دهد. ساعت‌های کامل را می‌خواند و می‌نویسد و زمان‌های بین، گذشته و مانده را از روی عقربه‌های ساعت بیان می‌کند و می‌نویسد.	خیلی خوب	زمان	
در بیشتر موارد توجع نماد عددهای ساعت را تشخیص می‌دهد. ساعت‌های کامل را می‌خواند و می‌نویسد و زمان‌های بین، گذشته و مانده را از روی عقربه‌های ساعت بیان می‌کند و می‌نویسد.	خوب		
در برخی موارد توجع نماد عددهای ساعت را تشخیص می‌دهد. ساعت‌های کامل را می‌خواند و می‌نویسد و زمان‌های بین، گذشته و مانده را از روی عقربه‌های ساعت بیان می‌کند و می‌نویسد.	قابل قبول		
در تشخیص نماد عددهای ساعت و زمانی که نشان می‌دهد، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش		
نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	علازمین کارنامه	
<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص شکل‌های متقارن و توصیف دو نیمه شکل متقارن - تشخیص و رسم خط تقارن - کامل کردن و رنگ کردن نیمه دیگر شکل متقارن - نمایش/ساختن شکل متقارن با تا کردن شکل و کپی 	<ul style="list-style-type: none"> - اندازه‌گیری طول‌ها با واحدهای غیراستاندارد و مقایسه آنها 	<ul style="list-style-type: none"> - درک مفهوم تقارن (دو نیمه مثل هم شکل‌ها) 	
<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص نمادهای متنوع ساعت - خواندن و نوشتن ساعت‌های کامل و دقیق - خواندن و نوشتن زمان‌های بین، گذشته و مانده از روی ساعت 	<ul style="list-style-type: none"> - خواندن و نوشتن زمان از روی ساعت 	زمان	

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایهٔ اول دورهٔ ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

سطوح عملکرد

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
اندازه‌گیری	چرم	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص چرم سبک‌تر یا سنگین‌تر - به کار بردن واژه‌های مناسب برای مقایسهٔ چرم‌ها به صورت تقریبی
	چرم	<ul style="list-style-type: none"> - رسم چوب خط برای سرشماری و تکمیل جدول داده‌ها
	سرشماری و جدول داده‌ها	<ul style="list-style-type: none"> - رسم نمودار ستونی پس از شمارش با رنگ کردن خانه‌ها، نمودار ستونی رسم می‌کند و طول ستون‌ها را مقایسه و نتیجه را با استفاده از واژه‌های مناسب بیان می‌کند.
آمار و نمودار	نمودار ستونی	<ul style="list-style-type: none"> - مقایسهٔ بلندی ستون‌ها
	آمار و نمودار	<ul style="list-style-type: none"> - رنگ کردن خانه‌های نمودار ستونی و مقایسهٔ طول آنها به راهنمایی معلم نیاز دارد.
	نیازمند آموزش	<ul style="list-style-type: none"> در رسم چوب خط و استفاده از آن برای بیان تعداد و تکمیل جدول داده‌ها به راهنمایی معلم نیاز دارد.
نیازمند آموزش	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> در برخی موارد پس از شمارش با رنگ کردن خانه‌ها، نمودار ستونی رسم می‌کند و طول ستون‌ها را مقایسه و نتیجه را با استفاده از واژه‌های مناسب بیان می‌کند.
	خوب	<ul style="list-style-type: none"> در بیشتر موارد پس از شمارش با رنگ کردن خانه‌ها، نمودار ستونی رسم می‌کند و طول ستون‌ها را مقایسه و نتیجه را با استفاده از واژه‌های مناسب بیان می‌کند.
	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> پس از شمارش با رنگ کردن خانه‌ها، نمودار ستونی رسم می‌کند و طول ستون‌ها را مقایسه و نتیجه را با استفاده از واژه‌های مناسب بیان می‌کند.
نیازمند آموزش	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> برای درک مسئله و حل آن با کمک رسم شکل، چوب خط و محور، مسئله را حل می‌کند.
	خوب	<ul style="list-style-type: none"> مسئله را می‌خواند و درک می‌کند و با کمک رسم شکل، چوب خط و محور، مسئله را حل کرده و مسائل مشابه طرح می‌کند.
	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> مسئله را می‌خواند و درک می‌کند و در بیشتر موارد با کمک رسم شکل، چوب خط و محور، مسئله را حل کرده و مسائل مشابه طرح می‌کند.
نیازمند آموزش	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> رابطهٔ بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد و دربارهٔ آن توضیح مختصری می‌دهد.
	خوب	<ul style="list-style-type: none"> در بیشتر موارد رابطهٔ بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد و دربارهٔ آن توضیح مختصری می‌دهد.
	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> رابطهٔ بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد.
نیازمند آموزش	خوب	<ul style="list-style-type: none"> در بیشتر موارد رابطهٔ بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد.
	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> رابطهٔ بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد.
	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> رابطهٔ بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد.

سطوح عملکرد

جواب مسئله را حدس می‌زند، حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کند و دربارهٔ آن توضیح می‌دهد.	خیلی خوب	نیازمند آموزش
در بیشتر موارد جواب مسئله را حدس می‌زند، حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کند.	خوب	نیازمند آموزش
در برخی موارد جواب مسئله را حدس می‌زند و حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کند.	قابل قبول	نیازمند آموزش
در حدس و آزمایش جواب مسئله و حل آن نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش	
با خواندن مسئله، مراحل و زیر مسئله‌ها را تشخیص می‌دهد و مسئله را حل می‌کند و عملیات را می‌نویسد.	خیلی خوب	نیازمند آموزش
در بیشتر موارد با خواندن مسئله، مراحل و زیر مسئله‌ها را تشخیص می‌دهد و مسئله را حل می‌کند و عملیات را می‌نویسد.	خوب	نیازمند آموزش
در برخی موارد با خواندن مسئله، مراحل و زیر مسئله‌ها را تشخیص می‌دهد و مسئله را حل می‌کند و عملیات را می‌نویسد.	قابل قبول	نیازمند آموزش
در خواندن مسئله، تشخیص مراحل و زیر مسئله‌ها و حل آنها به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش	
تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت تکراری را به صورت نظام‌دار می‌نویسد و دربارهٔ آن توضیح می‌دهد. آنچه به راهنمایی معلم نیاز دارد.	خیلی خوب	نیازمند آموزش
مسائل پیرامونی به کار می‌گیرد.	خوب	نیازمند آموزش
در بیشتر موارد تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت‌های تکراری را غالباً به صورت نظام‌دار می‌نویسد و در اغلب موارد دربارهٔ آن توضیح می‌دهد.	قابل قبول	نیازمند آموزش
در برخی موارد تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت‌های تکراری را به صورت نظام‌دار می‌نویسد.	نیازمند آموزش	
در پیدا کردن و نوشتن حالت‌های یک مسئله نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	خیلی خوب	نیازمند آموزش
اطلاعات و خواسته‌های مسئله را درک می‌کند و اطلاعات اضافی/ناکافی را تعیین می‌کند.	خوب	نیازمند آموزش
در بیشتر موارد اطلاعات و خواسته‌های مسئله را درک می‌کند و اطلاعات اضافی/ناکافی را تعیین می‌کند.	قابل قبول	نیازمند آموزش
در برخی موارد اطلاعات و خواسته‌های مسئله را درک می‌کند و اطلاعات اضافی/ناکافی را تعیین می‌کند.	نیازمند آموزش	
در تعیین داده‌ها و خواسته‌های مسئله و داده‌های اضافی/ناکافی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	خیلی خوب	نیازمند آموزش
انواع مربع‌های شگفتا انگیز کتاب را به درستی و با مهارت کامل می‌کند.	خوب	نیازمند آموزش
بیشتر مربع‌های شگفتا انگیز کتاب را به درستی و با مهارت کامل می‌کند.	قابل قبول	نیازمند آموزش
برخی مربع‌های شگفتا انگیز کتاب را به درستی کامل می‌کند.	نیازمند آموزش	
برای تکمیل در بیشتر مربع‌های شگفتا انگیز به راهنمایی معلم نیاز دارد.	خیلی خوب	نیازمند آموزش
مسئله را می‌خواند و درک می‌کند و آن را با استفاده از راهبردهای حل مسئله حل می‌کند و جلوتی‌نویسی را به درستی انجام می‌دهد.	خوب	نیازمند آموزش
مسئله را می‌خواند و در بیشتر موارد درک می‌کند و آن را با استفاده از راهبردهای حل مسئله حل می‌کند و جلوتی‌نویسی را به درستی انجام می‌دهد.	قابل قبول	نیازمند آموزش
مسئله را می‌خواند و در برخی موارد درک می‌کند و آن را با استفاده از راهبردهای حل مسئله حل می‌کند و جلوتی‌نویسی را به درستی انجام می‌دهد.	نیازمند آموزش	
در خواندن و درک مسئله و حل و جلوتی‌نویسی آن به راهنمایی معلم نیاز دارد.	خیلی خوب	نیازمند آموزش

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
راهبردهای حل مسئله	- حل مسئله به کمک راهبرد حدس و آزمایش	- توانایی بیان حدس نزدیک به درست - آزمایش حدس خود
	- حل مسئله به کمک راهبرد زیر مسئله	- تشخیص راه حل مسئله چند مرحله‌ای - حل مسئله به کمک راهبرد زیر مسئله
	- حل مسئله به کمک راهبرد الگوسازی (نظام‌دار)	- نوشتن تمام حالت‌ها (شکل، اعداد) به غیر از حالت تکراری به صورت نظام‌دار
حل مسئله	- تشخیص اطلاعات نامطلوب	- تشخیص داده‌های اضافی/عدم کفایت اطلاعات
	- کامل کردن مربع‌های شگفتا انگیز (سودوکو)	- کامل کردن مربع‌های شگفتا انگیز با رنگ و شکل - کامل کردن مربع‌های شگفتا انگیز ۴×۴ یا ۶×۶ یا ۹×۹
حل مسئله	- حل مسئله	- خواندن و درک مسئله - پیدا کردن پاسخ مسئله به کمک رسم شکل، اشیا، عدد و جوب خط - نوشتن پاسخ و جلوتی‌نویسی

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس علوم تجربی



در رویکرد جدید آموزش علوم، هر دانش‌آموز پیوسته در موقعیتی قرار می‌گیرد که درباره یک زمینه یادگیری (موضوعات درس‌های علوم: «مهارت‌های فرآیندی و روش علمی»، «دنیای زنده، بدن انسان و سلامت»، «مواد و تغییرات آن»، «حرکت و انرژی»، «زمین و پیرامون آن») با استفاده از روش علمی و مهارت‌های یادگیری تلاش نماید تا به مفاهیم مربوط به آن زمینه دست یابد و ضمن به کارگیری آموخته‌های خود در زندگی، آن را به گونه‌ای مناسب به دیگران نیز ارائه نماید.

بر این اساس در فرایند ارزشیابی معلم براساس شواهد و اطلاعاتی که از فعالیت‌های کلاس و خارج از کلاس دانش‌آموز جمع‌آوری نموده است قضاوت می‌کند که:

• آیا دانش‌آموز با موضوع و زمینه یادگیری به خوبی درگیر شده است و نسبت به یادگیری در آن زمینه علاقه‌مندی و تلاش نشان می‌دهد؟

• آیا از بین شیوه‌های یادگیری (پرسشگری، مشاهده، مطالعه، جمع‌آوری اطلاعات، یادگیری از دیگران، تجربه و آزمایش، تحقیق و پژوهش و...) شیوه‌های مناسبی را برای یادگیری برگزیده است؟

• آیا به صورت مناسب آموخته‌های خود را به زندگی مرتبط نموده و آنها را به کار می‌برد؟

• آیا از شیوه‌های مناسب و متنوع (گزارش‌های شفاهی، کتبی، جدول، نمودار، تصویر و...) در ارائه آموخته‌های خود به دیگران بهره می‌جوید؟

• آیا به فرایند یادگیری خود احاطه دارد (فراشناخت)، یعنی هدف فعالیت‌ها را درک می‌کند، نسبت به میزان دستیابی خود به هدف‌ها آگاهی دارد و موانع و مشکلات یادگیری خود را کشف، شناسایی و تحلیل می‌نماید؟

بدیهی است دستیابی به شایستگی‌ها و توانمندی‌های فوق، خود را در اهداف/پیامدهای یادگیری هر درس در سه سطح (خیلی خوب، خوب و قابل قبول) متجلی می‌سازد.

اما باید توجه داشت که با توجه به شرایط کلاس و دانش‌آموزان ممکن است ارزشیابی از تمامی دانش‌آموزان در تمامی دروس به آسانی میسر نشود. در چنین مواردی کافی است که در ستون ارزشیابی برای هر دانش‌آموز موردهای اختصاصی مربوط به خود درج گردد.

همچنین باید به والدین گرامی آگاهی کافی داده شود که ارتقای عملکرد فرزندشان از یک سطح به سطح بالاتر، الزاماً با فعالیت مجدد روی دروس گذشته انجام نمی‌شود، بلکه کافی است که در درس‌های بعدی کمک نمایند تا او به سطح بالاتری از توانمندی (براساس اهداف/پیامدها) دست یابد.

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم تجربی» پایهٔ اول دورهٔ ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

عنوان کارنامه	درس	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
مهارت‌های فرایندی و روش علمی	زنگ علوم	در برخورد با پدیده‌های آشنا در محیط اطراف پرسش‌هایی مرتبط مطرح می‌کند اما به دنبال پاسخ پرسش‌ها نیست.	در برخورد با پدیده‌های آشنا و ناآشنای محیط اطراف خود پرسش‌هایی مرتبط طرح کرده و در پاسخ به آنها جواب‌هایی [احتمالی و در قالب: شاید، فکر می‌کنم و...] ارائه می‌دهد.	در برخورد با پدیده‌های آشنا و ناآشنای محیط اطراف خود پرسش‌هایی را طرح کرده و به دنبال یافتن پاسخ، فعالیت‌هایی مرتبطی پیشنهاد می‌دهد.
	سلام به من نگاه کن!	با به کارگیری حواس، انبیا، گیاهان، جانوران، محیط اطراف خود را با دقت مشاهده کرده و ویژگی‌های ظاهری (شکل، اندازه، جنس، رنگ، صدا، بو، مزه و...) آنها را بیان می‌کند.	با به کارگیری مجموعه حواس، انبیا، گیاهان، جانوران، محیط اطراف خود را مشاهده کرده و ویژگی‌های آنها را با ذکر جزئیات بیان می‌کند.	با به کارگیری حواس و استفاده از ابزارهایی مانند ذره‌بین و با مشارکت سایر دانش‌آموزان، انبیا، گیاهان، جانوران، محیط اطراف خود را مشاهده نموده و علاوه بر ذکر جزئیات، به برخی از ویژگی‌های بهمان آنها هم اشاره می‌کند.
	چه می‌خواهم بسازم	در یک نمونه از کارهای شخصی خود چگونگی تأثیر ابزار را در آسان‌تر شدن کار به نمایش می‌گذارد.	با بررسی وسایلی که به‌طور روزمره با آن سروکار دارد تغییراتی را در یک نمونه از وسایل، برای ساده‌تر شدن کارها پیشنهاد می‌دهد.	با ساخت یک وسیله چگونگی تأثیر ابزار را در ساده نمودن کارها یا صرفه‌جویی در زمان به نمایش می‌گذارد.
	از گذشته تا آینده	اطلاعاتی را در مورد یک فناوری ساده که به‌طور روزمره با آن سروکار دارد جمع‌آوری و گزارش می‌کند.	اطلاعاتی را در مورد تغییرات یک نمونه فناوری مرتبط با روشانی، در یک بازه زمانی جمع‌آوری و گزارش می‌کند.	تأثیر تغییرات یک نمونه فناوری مرتبط با روشانی را جمع‌آوری می‌کند و تغییرات آن را در یک بازه زمانی گزارش می‌دهد.
	سلام باش، شاداب باش	موارد محدودی از عوامل مؤثر بر سلامتی را فهرست، برخی موارد سالم و ناسالم را در آن شناسایی کرده و جدول هفتگی شامل برخی محورها را تنظیم، اجرا و گزارش می‌کند.	فهرست متنوعی از عوامل مؤثر بر سلامتی را تهیه، بسیاری از موارد سالم و ناسالم را در آن مشخص و جدول هفتگی را تنظیم، اجرا و گزارش می‌کند.	فهرست جامعی از عوامل مؤثر بر سلامتی را تهیه، و در دو دسته سالم و ناسالم طبقه‌بندی نموده، جدول هفتگی را براساس آن تنظیم، اجرا و گزارش می‌کند.
دنیای زنده، بدن انسان و سلامت	دنیای جانوران	ویژگی رشد، حرکت، غذا خوردن و برخی از تفاوت‌های ظاهری یک جانور محیط اطراف خود را بیان می‌کند.	در فهرستی سه ویژگی اصلی دو یا چند جانور را مقایسه می‌کند و به این ترتیب گوناگونی جانوران را نشان می‌دهد.	جانوران را با توجه به تفاوت‌ها و شباهت‌های آنها طبقه‌بندی کرده و در این طبقه‌بندی به گوناگونی هم توجه می‌کند.
	دنیای گیاهان	اندام‌های گیاهان دانه‌دار و تغییرات آنها در یک دوره زمانی را نام می‌برد و با جمع‌آوری اطلاعات و گفت‌وگو با یکدیگر راه‌هایی برای استفاده از گیاهان و مصرف بهینهٔ آنها ارائه می‌کند.	ویژگی بارز اندام‌های گیاهان دانه‌دار و تغییرات آنها در یک دوره زمانی را مقایسه و با جمع‌آوری اطلاعات و گفت‌وگو با یکدیگر فهرستی از راه‌های سنتیخ استفاده از گیاهان و مصرف بهینهٔ آنها را ارائه می‌کند.	ویژگی‌های اندام‌های گیاهان دانه‌دار و تغییرات آنها در یک دوره زمانی را در یک جدول مقایسه‌ای طبقه‌بندی و با یکدیگر اطلاعات و گفت‌وگو با یکدیگر، فهرست طبقه‌بندی شده‌ای از موارد استفاده از گیاهان و مصرف بهینهٔ آنها را ارائه می‌کند.

عنوان کارنامه	درس	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
زمین و پیرامون آن	زمین خانه پر آب ما	مواردی از استفاده از آب و مکان‌هایی که آب در آنجا یافت می‌شود را نام می‌برد و راهی برای صرفه‌جویی در مصرف آب و جلوگیری از آلودگی آن پیشنهاد می‌دهد.	با همکاری یکدیگر فهرست متنوعی از موارد استفاده از آب و مکان‌هایی که در آنجا آب یافت می‌شود را تهیه کرده و به برخی از مسیرهایی که آب از محل انتقال تا محل مصرف طی می‌نماید، اشاره می‌کند.	با همکاری یکدیگر فهرست متنوعی از موارد استفاده از آب و منابعی که آب از آنجا تأمین می‌گردد را تهیه کرده و مسیر انتقال آب در محل سکونت خود را از محل انتقال تا محل مصرف رسم می‌نماید.
	زمین خانه سنگی ما	محل‌هایی که در آنجا سنگ یافت می‌شود را شناسایی کرده و موارد استفاده از آنها و نیز بعضی از روش‌های تغییرات سنگ‌ها را شرح می‌دهد.	با بررسی و مطالعهٔ محیط اطراف خود، مکان‌هایی که در آن سنگ‌ها به فراوانی یافت می‌شوند و موارد استفاده از سنگ‌ها را شناسایی و با مشارکت سایر دانش‌آموزان (هم‌گروهی‌ها) سنگ‌های جمع‌آوری شده را طبقه‌بندی کرده و اغلب روش‌های تغییرات سنگ‌ها را شرح می‌دهد.	با مشاهدهٔ سنگ‌ها آنها را بر اساس موارد استفاده، جنس (سختی و نرمی)، رنگ، تغییرات، طبقه‌بندی می‌کند و موارد استفاده برخی از آنها را در محیط زندگی گزارش کرده و روش‌های تغییرات سنگ‌ها را شرح می‌دهد.
	زمین خانه خاکی ما	با بررسی محیط اطراف خود بعضی از مکان‌هایی که در آنجا خاک یافت می‌شود و نیز برخی از موارد استفاده از خاک را نام می‌برد.	با بررسی و مطالعهٔ محیط اطراف خود، مکان‌هایی که خاک به فراوانی یافت می‌شود و موارد استفاده از خاک را با مشارکت یکدیگر فهرست می‌کند. خاک‌های مختلف را با هم مقایسه و تفاوت‌های آشکار آنها را مشخص می‌کند.	با بررسی و مطالعهٔ محیط اطراف خود، مکان‌هایی که خاک به فراوانی یافت می‌شود و موارد استفاده از خاک را با مشارکت یکدیگر فهرست می‌کند. خاک‌های مختلف را با هم مقایسه و تفاوت‌های آشکار و بهانه‌ها آنها را به‌خصوص از نظر استفاده مشخص می‌کند.
	در اطراف ما هوا وجود دارد	با مثال با آزمایش نشان می‌دهد که در محیط اطراف ما هوا وجود دارد. در مورد استفاده از هوا و جلوگیری از آلوده کردن آن پیشنهادهای محدودی ارائه می‌کند.	با مثال‌های متعدد، نشان می‌دهد که در محیط اطراف هوا وجود دارد و استفاده‌های مختلف از هوا را برای موجودات زنده نام برده و نیز به بعضی موارد جلوگیری از آلودگی هوا اشاره می‌کند.	استفاده متعدد از هوا و جلوگیری از آلودگی آن را بیان می‌کند و نقش هوا را در انجام کارها به روش‌های خلاق نشان می‌دهد.
	دنیای سرد و گرم	در موقعیت‌های متفاوت عوامل و منابع گرم‌کننده‌ای را که با آن آشنا است فهرست کرده و در قالب یک یا چند فعالیت تأثیر این عوامل را بر کاهش یا افزایش گرمای محیط (دمای محیط) نشان می‌دهد.	با همکاری یکدیگر و با راهنمایی دیگران مجموعه منابع و عوامل گرم‌کننده را در محیط‌های ناآشنا فهرست کرده و در قالب یک یا چند فعالیت، تأثیر این عوامل را بر مقدار گرمای محیط نشان می‌دهد.	با همکاری یکدیگر مجموعه‌ای از عوامل و منابع گرم‌کننده را به گونه‌ای که این عوامل در کنار هم استفاده بهینه از همه گرما را امکان‌پذیر سازد، شناسایی و طراحی می‌کند.
حرکت و انرژی	از خانه تا مدرسه	از وسابلی که در محیط اطرافشان حرکت می‌کند، فهرستی تهیه کرده و با انجام آزمایش، تأثیر حرکت را در آسان شدن کارها به نمایش می‌گذارد.	چگونگی استفاده از چرخ را در حرکت وسایل مختلف گزارش می‌کند.	با مطالعه وسایل مختلف، چگونگی استفاده از چرخ در آنها را برای آسان‌تر شدن کارها در یک جدول مقایسه‌ای به نمایش می‌گذارد.
	آهن رای من	با آزمایش‌هایی، خواص آهن را را به نمایش می‌گذارد.	موارد استفاده از آهن را را در زندگی روزمره گزارش می‌کند.	با توجه به خواص آهن را، بازی طراحی و اجرا می‌کند.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس آموزش هنر



جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هنر» پایهٔ اوّل دورهٔ ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

سطوح عملکرد		
خیلی خوب	در تولیدات هنری خود پاکیزگی (تمیز نگه داشتن خود، ابزار و وسایل و محیط اطراف)، نظم (به موقع انجام دادن فعالیت‌ها)، تناسب (تشخیص و رعایت جهات اصلی، نسبت‌ها، اندازه‌ها، کوچکی، بزرگی) عناصر را رعایت می‌کند.	نیازمند آموزش
خوب	در تولیدات هنری خود بعضی از موارد پاکیزگی، نظم و تناسب عناصر را رعایت می‌کند.	قابل قبول
قابل قبول	در تولیدات هنری خود پاکیزگی، نظم و تناسب عناصر را با راهنمایی دیگران رعایت می‌کند.	نیازمند آموزش
خیلی خوب	در همهٔ تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری طبیعت، از آن ایده می‌گیرد.	خیلی خوب
خوب	در بیشتر تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری طبیعت، از آن ایده می‌گیرد.	خوب
قابل قبول	در برخی از تولیدات هنری خود ضمن توجه به حفظ و نگهداری طبیعت، از آن ایده می‌گیرد.	قابل قبول
نیازمند آموزش	در توجه به حفظ و نگهداری طبیعت و ایده گرفتن از آن در تولیدات هنری خود، به راهنمایی نیاز دارد.	نیازمند آموزش
خیلی خوب	در همهٔ تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، از آن ایده می‌گیرد.	خیلی خوب
خوب	در بیشتر تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، از آن ایده می‌گیرد.	خوب
قابل قبول	در برخی از تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، از آن ایده می‌گیرد.	قابل قبول
نیازمند آموزش	در توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی و ایده گرفتن از آن در تولیدات هنری خود، به راهنمایی نیاز دارد.	نیازمند آموزش
نشانه‌های تحقق	رعایت پاکیزگی، نظم و تناسب عناصر در فرایند و محصول تولید هنری	اهداف کلی
اهداف کلی	رعایت جنبه‌های زیبایی‌شناسی در تولید اثر هنری خود	عناوین کارنامه
عناوین کارنامه	زیبایی‌شناسی	
بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری		
نشانه‌های تحقق	ایده گرفتن از طبیعت در تولید هنری	اهداف کلی
اهداف کلی	آشنایی با طبیعت	عناوین کارنامه
عناوین کارنامه	ارتباط با طبیعت	
نشانه‌های تحقق	ایده گرفتن از میراث فرهنگی ایران در تولید هنری	اهداف کلی
اهداف کلی	آشنایی با میراث فرهنگی ایران	عناوین کارنامه
عناوین کارنامه	آشنایی با میراث فرهنگی	

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هنر» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

سطوح عملکرد

خیلی خوب	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند. آن را پرورش می‌دهد و اجرا می‌کند.
خوب	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند. آن را پرورش می‌دهد و در اجرا به کمک نیاز دارد.
قابل قبول	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند اما برای پرورش و اجرای آن به کمک نیاز دارد.
نیازمند آموزش	برای بیان پیام خود، در انتخاب ایده، پرورش و اجرای آن به کمک نیاز دارد.
خیلی خوب	در مورد فرایند تولید هنری خود توضیح می‌دهد و برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش با استفاده از ملاک‌های زیبایی‌شناسی، پیشنهادها می‌دهد.
خوب	در مورد فرایند تولید هنری خود توضیح می‌دهد و برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش با استفاده از ملاک‌های زیبایی‌شناسی چند پیشنهاد می‌دهد.
قابل قبول	در مورد فرایند تولید هنری خود توضیح می‌دهد و برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش پیشنهاد می‌دهد.
نیازمند آموزش	برای توضیح فرایند تولید هنری خود به کمک معلم نیازمند است.
خیلی خوب	همیشه از مواد و ابزارهای مختلف، به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.
خوب	بیشتر اوقات از مواد و ابزارهای مختلف، به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.
قابل قبول	گاهی مواقع از مواد و ابزارهای مختلف، به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.
نیازمند آموزش	به‌دورت از مواد و ابزارهای مختلف، به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
تولید هنری	توانایی بیان پیام در تولید هنری	انتخاب، پرورش و اجرای ایده
	نقد هنری	توصیف فرایند تولید هنری (انتخاب ایده، پرورش ایده و اجرای ایده هنری) خود و هم‌کلاسی‌هایش
بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری		توجه به نکات بهداشتی و ایمنی در استفاده از ابزار و مواد
استفاده مناسب از ابزار		توجه به نکات لازم برای نگهداری ابزار و مواد (استفاده بجا و به‌اندازه از ابزار و مواد)
نگهداری و کاربرد درست ابزار و مواد رعایت بهداشت و ایمنی آنها		